

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
4 februari 2026 (mondelinge uitspraak 3 februari 2026)

Klachtnummer: KC 2026 – 004

Hoorzitting 3 februari 2026
Er vindt, nu klager aangeeft niet aanwezig te zijn, geen hoorzitting plaats, maar een behandeling op de stukken door de leden van de commissie die via Teams deelnemen.

1. De klachtmelding

De klachtmelding vermeldt de volgende klacht:
Klager heeft bezwaar tegen de opname. Hij stelt dat hij drie weken onterecht gedwongen opgenomen is. Klager heeft het gevoel dat hij gegijzeld wordt.

Klager verzoekt om een schadevergoeding.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 28 januari 2026 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen.
- Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 29 januari 2026 zijn aangeklaagden en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Op 29 januari 2026 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 3 februari 2026.
- De commissie heeft aangeklaagden verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen schriftelijke reactie ontvangen.
- Op 2 februari 2026 gaat klager met ontslag.
- Op 3 februari 2026 vindt de behandeling van de klacht op grond van de stukken plaats, waarbij de commissie via Teams deelneemt en er geen deelname is van de klager, de pvp en aangeklaagden.
- De beslissing, zie punt 5, is op dezelfde datum aan klager, aangeklaagden en de pvp meegedeeld (telefonisch of per e-mail).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op Hij is al sinds jaren bekend is met een schizo- affectieve stoornis, bipolaire type. Klager is in het verleden diverse keren gedwongen opgenomen geweest vanwege ernstig psychotische episodes. Voorafgaande aan de huidige decompensatie was hij inmiddels 10 jaar stabiel. Klager heeft een beperkt sociaal steunsysteem.

Op 8 januari 2026 is klager opgenomen vanwege fysiek en verbaal agressief gedrag richting moeder. Er is sprake is van een manisch psychotische ontregeling in combinatie met middelengebruik, wat leidt tot grensoverschrijdend en dreigend gedrag richting anderen. Hij heeft zijn moeder aan de arm meegesleurd en geduwd. Hij was daarbij verbaal agressief. Daarnaast is er agressie geweest richting materiaal op de woonvorm. Hij doet uitspraken die passen bij groothedsideeën, zoals dat hij met Poetin aan het overleggen is of dat er veel geld naar hem toe gaat komen. Klager toont geen ziektebesef of -inzicht.

Op 8 januari 2026 heeft de burgemeester een crisismaatregel genomen, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Op 9 januari 2026 wordt de beslissingsbrief aan klager overhandigd tot het verlenen van verplichte zorg ter uitvoering van de crisismaatregel.

De zorgverantwoordelijke stelt in de brief van 9 januari 2026 dat hij besloten heeft om klager verplichte zorg te geven in de vorm van het opnemen in een accommodatie. De verplichte zorg wordt aan klager gegeven, omdat het uitstellen daarvan niet langer verantwoord is voor hem of zijn omgeving.

De zorgverantwoordelijke stelt dat klager in een manisch psychotisch toestandsbeeld verkeert vanuit zijn schizo-affectieve stoornis, bipolaire type. Klager is beoordeeld voor een crisismaatregel, vanwege agressie tegen zijn moeder en omgooien van een pooltafel op zijn woonvorm vanuit hoogstwaarschijnlijk groothedsideeën. Klager is beoordeeld voor een crisismaatregel, vanwege agressie tegen zijn moeder en het omgooien van een pooltafel op zijn woonvorm.

Klager heeft behandeling nodig in een psychiatrische instelling inclusief psychofarmaca voor zijn manisch psychotische episode en het wegnemen van het ernstig nadeel.

De zorgverantwoordelijke vindt dat klager op dit moment niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ten aanzien van de verplichte zorg die hij zal krijgen. Klager verkeert in een manisch psychotische episode, waarin hij impulsief handelt vanuit groothed ideeën met risico op agressie naar andere personen en vernieling van goederen. Hij wordt wilsonbekwaam ingeschat voor medische zaken, gezien hij niet in staat is tot afspraken voor behandeling en het wegnemen van het ernstig nadeel voortkomende uit zijn psychiatrische stoornis.

De zorgverantwoordelijke vindt dat hij de voorkeuren van klager voor verplichte zorg niet kan volgen. Door het volgen van zijn voorkeuren ontstaat wel een groot risico op ernstig nadeel. Er is hoog risico op recidief van verbale en fysieke agressie richting personen en het vernielen van goederen, indien klager de kliniek zou verlaten.

Op 12 januari 2026 heeft rechtbank Midden-Nederland, locatie Lelystad, een machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel verleend, tot en met 26 januari 2026, waarbij onder meer en relevant in het kader van de klachtmelding, het opnemen in een accommodatie is toegewezen.

Op 2 februari 2026 is klager met ontslag gegaan, nu er geen symptomen van een psychose meer aanwezig zijn. De zitting voor de aanvraag van een zorgmachtiging vindt vrijdag 6 februari 2026 plaats.

4. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de burgemeester op 8 januari 2026 genomen crisismaatregel en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvggz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Wat betreft deze *formele* aspecten van de verplichte zorg en de beslissingsbrief van 9 januari 2026 stelt de commissie vast dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten die hiervoor zijn gesteld.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

De commissie overweegt dat uit de beslissingsbrief van 9 januari 2026 blijkt dat klager bij aangeklaagde bekend is met een psychische stoornis.

De commissie acht aannemelijk dat het gedrag van klager op het moment van de opname, voortvloeiend uit zijn psychisch toestandbeeld, zodanig ernstig is dat dit leidt tot ernstig nadeel. Het ...team ... is voorafgaande aan de opname benaderd door een woonbegeleider van en politie vanwege fysiek en verbaal agressief gedrag van klager richting zijn moeder op de woonvorm. Volgens de begeleiding heeft klager zijn moeder aan de arm meegesleurd en geduwd. Hij was daarbij verbaal agressief. Daarnaast is er agressie geweest richting materiaal op de woonvorm. Klager heeft een pooltafel omgegooid.

In de afgelopen dagen heeft hij uitspraken gedaan waarin hij zichzelf omschreef als een special agent met een 'licence to kill'. Ook is hij ruimtes van groepsgenoten binnengedrongen en heeft daar spullen weggenomen voor eigen gebruik. Klager doet op de woonvorm uitspraken die passen bij grootheidsideeën, zoals dat hij met Poetin aan het overleggen is of dat er veel geld naar hem toe gaat komen. De woonbegeleiding maakt zich hier zorgen over. Zij zien dat klager de afgelopen weken meer ontregeld oogt. Het ...team schat in dat er momenteel sprake is van een manisch psychotische ontregeling in combinatie met middelengebruik, wat leidt tot grensoverschrijdend en dreigend gedrag richting anderen.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg op het moment van de opname tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een accommodatie doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels het opnemen in een accommodatie op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

5. Beslissing

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels het opnemen in een accommodatie op grond van artikel 8:9 Wvvgz **ongegrond**.

Nu de klacht ongegrond is komt de commissie niet toe aan een beoordeling van de schadevergoeding.

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. W. P. Rijkssen, voorzitter,
Dhr. drs. R. Fiddelaar, psychiater,
Mw. A.L. Korporaal, algemeen lid.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening